

Dkt. David Howard, Joshua-Ruth, Kipindi cha 4, Yoshua 1:1-9

© 2024 David Howard na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. David Howard katika mafundisho yake kuhusu Yoshua kupitia Ruthu. Hiki ni kipindi nambari nne, Yoshua sura ya kwanza, mstari wa kwanza hadi wa tisa.

Sawa. Katika sehemu hii ijayo, tutaanza kuangalia kitabu cha Yoshua na ninataka kukuelekeza kwenye hati inayoambatana nayo ambayo itapatikana kwako, ambayo ni muhtasari wangu wa kitabu. Na ukiona hilo, inaweza kukusaidia kutoa tunapojadili hili. Lakini ukiangalia muhtasari wangu, utaona kwamba ninaona kitabu hicho katika sehemu kuu nne, sura ya kwanza hadi ya tano, sita hadi ya 12, 13 hadi ya 21, na 22 hadi ya 24.

Na katika lebo zangu za hizo, sehemu hizo nne, nimejumuisha neno urithi au kurithi katika kila nukta. Kwa hivyo, hii inarudi kwenye mada ya kitabu ambacho nimetaja katika sehemu nyingine ambapo nadhani hii yote ni sehemu ya urithi. Nitasema tu neno la mabano hapa kwamba mimi, nilichapisha mapema kwenye kitabu cha kiada kuhusu vitabu vya kihistoria vya Agano la Kale.

Nilikuwa na sura kuhusu Yoshua na katika sura hiyo, nilikuwa na muhtasari wa kitabu. Wakati huo, muhtasari wangu ulikuwa na muhtasari wa nukta tatu katika sehemu ya kwanza wenye kichwa cha habari kuhusu athari ya ushindi wa nchi. Na kisha miaka michache baadaye, niliulizwa kutoa ufafanuzi huu.

Nilipochunguza kwa undani zaidi kitabu hicho, niligundua kwamba wazo la ushindi labda linapotosha kidogo, kama nilivyosema katika sehemu zilizopita. Na kwamba nadhani ni zaidi ya Mungu kutoa ardhi na urithi na kadhalika. Na kisha ushindi hauanzi hadi sura ya sita.

Kwa hivyo, naona sura tano za kwanza kama maandalizi ya hili. Na kwa hivyo, katika ufafanuzi wangu, nilikuwa na sehemu nne ambazo nimezitaja hivi punde. Na kwa hivyo, ninajipinga mwenyewe katika uchapishaji kwa jinsi ninavyoona kitabu cha Yoshua.

Lakini ni toleo la baadaye ambalo ninaenda nalo katika hatua hii. Na nadhani nimejaribu kimakusudi kuepuka neno ushindi katika vichwa vikuu ili tu kusisitiza tena kile ninachokiona kama suala muhimu zaidi la mada katika kitabu. Kwa hivyo, hebu tuzungumzie sehemu ya kwanza, ambayo ningeiona kama sura ya kwanza hadi ya tano.

Na ningeita hivyo maandalizi ya kurithi nchi. Na Israeli iko karibu kuingia katika biashara hii kubwa. Inaingia katika nchi ya Kanaani na ilikuwa imeahidiwa kwa karne nyingi.

Vitabu vya Torati vinaelekeza jambo hilo mara kwa mara. Na sasa wakati umefika kwa watu kuingia katika nchi hiyo. Ni kizazi cha pili.

Watoto ambao hawakuzaliwa walipotoka Misri au ambao walikuwa chini ya umri wakati huo. Kwa hivyo, ni siku mpya. Na maandalizi ya kwanza yalikuwa maandalizi ya kiongozi mwenyewe, Yoshua.

Na katika sura ya kwanza, tuna agizo la Mungu kwa Yoshua, akimwambia awe hodari, jasiri, na kadhalika. Na kisha tuna maandalizi ya makabila na maagizo ya kujiandaa kwenda kuvuka Mto Yordani. Hadithi ya Rahabu katika sura ya pili inatuonyesha kwamba Wakanaani walikuwa tayari kwa ajili ya kuchukuliwa.

Yeye na wengine walikuwa wamesikia kuhusu Waisraeli na waliogopa. Pia, Rahabu mwenyewe, mhusika, mwanamke, ni mfano mzuri wa mwamini wa kweli. Kimsingi mwongofu Mkanaani na neema ya Mungu katika maisha yake.

Sura ya tatu na ya nne ni kuvuka Mto Yordani. Sura ya tatu, inaangalia mbele kuvuka halisi. Na kuna mambo mawili hapo.

Msisitizo juu ya uwepo wa Mungu pamoja na safina. Na kisha muujiza halisi wa kusimama kwa maji na kusimamisha maji. Hilo ni tukio kubwa sana ambalo sura yote ya nne imejitolea kutazama nyuma, kujenga mawe ya ukumbusho na kuangazia hilo.

Na kisha sura ya tano, ningeona, ni sura inayohusu utakatifu. Kupatana na Mungu kabla hawajaanza vita vya kwanza. Katika vita vya kwanza.

Kwa hivyo huo ni muhtasari hapo. Na baada ya kusema hayo, tunataka kuanza sasa kuangalia sura ya kwanza. Kwa hivyo, ikiwa una Biblia zako, tafadhali fungua sura ya kwanza.

Na sehemu ya kwanza ya sura hiyo, bila shaka, ni agizo la Mungu kwa Yoshua katika mstari wa kwanza hadi wa tisa. Kwa hivyo, hebu tuzingatie hizo kwa sasa. Na tumeangalia utangulizi wa sehemu hii na mstari wa kwanza.

Huandaa jukwaa. Ni simulizi, kwa namna fulani, mfumo wa simulizi hapa. Sura hii nzima hapa imejengwa juu ya mazungumzo au hotuba.

Hotuba za Mungu kwa Yoshua, maagizo ya Yoshua kwa watu, mwitikio wa watu, na kadhalika. Kwa hivyo, sura ya kwanza, mstari wa kwanza, baada ya kifo cha Musa, mtumishi wa Bwana, Bwana alimwambia Yoshua, mwana wa Nuni, msaidizi wa

Musa. Na tumeona hapo awali kwamba aina hii ya inaangazia nafasi ya Musa kama mrithi, lakini bado si mrithi anayestahili.

Yeye ni msaidizi au msaidizi wa Musa tu. Na kisha Mungu anakuja kusema, mstari wa pili na unaofuata, Musa, mtumishi wangu, amekufa. Kwa hivyo, ondoka, panda hadi Yordani.

Wewe na watu wote katika nchi ninayowapa. Ninasoma Toleo la Kiingereza la Standard, nchi ninayowapa. Matoleo mengine yanasoma nchi ninayowapa.

Kama unajua Kiebrania, hii ni aina shirikishi ya kitenzi kutoa. Na kwa hivyo inamaanisha ardhi ambayo bado haijakamilika. Niko katika mchakato.

Hilo ni jambo la kuvutia kwa sababu katika mstari unaofuata, linatupa umbo tofauti la kitenzi. Mstari wa tatu, unasema, kila mahali ambapo nyayo za mguu wako zitakanyaga, nimekupa. Na kitenzi kilichopo, ukijua Kiebrania, kiko katika ukamilifu, ni wakati uliopita, kitendo kilichokamilika.

Kwa bahati mbaya, NIV, na labda matoleo mengine pia, kwa bahati mbaya, inasomeka katika mstari wa tatu, Bwana, mimi, nchi ninayokaribia kutoa au ninayotoa, nasahau haswa. Lakini haifuati mabadiliko katika umbo la kitenzi katika NIV jinsi Kiebrania kinavyosema. Na nadhani Kiebrania kinajaribu kutuambia kwamba haijalishi unaiangaliaje, Mungu anaipa nchi hiyo.

Na mtu kutoka ngazi moja, ni wazi, yuko katika mchakato wa kutoa. Hawako hata katika nchi bado. Wako mashariki mwa Yordani.

Hawajavuka hadi Magharibi bado. Hawapo. Hawajaichukua.

Kwa hivyo, Mungu yuko katika mchakato au Mungu yuko karibu kuwapa. Hivi ndivyo unavyotafsiri kitenzi kishirikishi. Lakini kwa mtazamo mwingine, ardhi tayari ni yao.

Ni kwamba wana haki miliki yake kisheria. Ni kama vile ni mpango uliokamilika. Kwa kweli, unaweza kusema ulikuwa wao tangu wakati wa Ibrahimu.

Mungu amesema hii ni nchi yako. Kwa hivyo, unachotakiwa kufanya sasa ni kwenda kuipokea. Lakini tayari ni yako.

Kwa hivyo, tayari nimekupa ardhi. Na kwa hivyo haijalishi unaiangaliaje kutoka kwa mtazamo kwamba ni jambo linaloendelea au ni mpango uliokamilika, hiyo ni moja ya sababu kwa nini nadhani unaona kutoa zawadi ya ardhi kama mada muhimu katika kitabu. Neno Natan, ambalo ni neno kutoa, linaonekana mara nyingi sana katika kitabu, kila mara katika muktadha wa Mungu kuwapa Israeli ardhi.

Na hilo limeangaziwa hapa katika mistari michache ya kwanza ya agizo la Mungu kwa Yoshua. Mstari wa nne unaendelea, unasema, kuanzia jangwa la Lebanoni hii, hadi Mto Mkuu, Mto Frati, nchi yote ya Wahiti, hadi Bahari Kuu, kuelekea machweo ya jua, itakuwa nchi yenu. Nimeangalia ramani tuliyoipata hapo awali.

Nchi yote ni nchi ambayo leo ni Israeli na kuelekea Siria kuelekea Mto Mkuu, Mto Frati, hadi sehemu zingine za Pentateuki. Inatuambia hadi Mto wa Misri, hadi mpaka wa Misri. Na yote hayo ndiyo aina ya ramani, ramani ya kijiografia ambayo Yoshua, Mungu anamchora Yoshua.

Hii ndiyo nchi watakayomiliki. Sasa, inataja Mto Frati, na hiyo ni njia ndefu kuelekea kaskazini mashariki. Na hatuna kumbukumbu yoyote ya Israeli kuishi kimwili katika nchi hiyo hadi umbali huo.

Hiyo ni kupitia nchi ya Aramu, kupitia Shamu. Na katika siku za Sulemani, ushawishi wa Israeli ulienea mbali sana. Na labda hiyo ndiyo njia tunayoweza kuelewa hilo.

Kisha katika mistari wa tano, inasema, hakuna mtu atakayeweza kusimama mbele yako siku zote za maisha yako, kama nilivyokuwa pamoja na Musa, ndivyo nitakavyokuwa pamoja nawe. Sitakuacha, sitakuacha. Kwa hivyo kuna marejeleo hapa kuhusu Wakanaani kutoweza kuwapinga.

Na pili, ahadi ya Mungu ya uwepo wake mwenyewe. Kama nilivyokuwa na Musa, nitakuwa pamoja nawe. Sitakuacha, sitakuacha.

Wazo hili, marejeleo ya nitakuwa nawe, tena ni marejeleo ya uhusiano kati ya Mungu na watu wake, katika hali hii, kiongozi. Lakini kwa ugani na watu anaowaongoza. Hilo linarudi nyuma hadi, tena, ahadi za Mungu kwa Ibrahimu.

Mungu anasema nitakuwa Mungu wenu, nanyi mtakuwa watu wangu, nitakuwa pamoja nanyi, na kadhalika. Kwa hivyo huo ni msemu, maneno au ahadi tunayopata mara kwa mara katika Agano lote la Kale. Kwa Musa, kwa watu kama Isaya, Yeremia, Daudi, na kadhalika.

Mistari ya sita hadi tisa labda ni sehemu ya pili ya hotuba ya Mungu kwa Yoshua. Na jambo linalotawala hapa ni amri ya kuwa hodari na jasiri. Tunayo hiyo katika mistari ya sita na saba na mistari wa tisa.

Na cha kufurahisha ni kwamba, tunaona kwamba kuna aina fulani ya mabano hapa. Mstari wa sita hadi wa tisa, inasema uwe hodari na jasiri. Na mistari wa saba, unasema uwe hodari na jasiri sana.

Na hilo, kwa namna fulani, linaangazia kile kinachosemwa sasa katika mistari wa saba na wa nane. Kwa hivyo, hebu tuangalie hilo. Mstari wa sita, kuanzia, unasema uwe

hodari na shujaa kwa sababu utawarithi watu hawa nchi niliyowaapia baba zenu kuwapa.

Kwa hivyo, kuna wazo hili la urithi, tena, na utimilifu wa ahadi. Na kisha mstari wa tisa unasema kitu kama hicho. Je, sikukuamuru uwe hodari na shujaa? Usiogope, usifadhaike, kwa maana Bwana Mungu wako yu pamoja nawe kila uendako.

Kwa hivyo, unaweza kufikiria hilo kwa kuzingatia aina ya muktadha wa kijeshi, ni wazi. Hii ni changamoto kubwa kwa Israeli na Yoshua. Na kwa hivyo kuna haja ya kuwa na kiasi cha ujasiri wa kimwili katika kwenda kwenye vita hivi.

Lakini nadhani inavutia kwamba katika jukumu hili lote la Yoshua, Mungu hakumpa ushauri wowote wa kijeshi. Hasemi, nenda hapa ukawafunze watu kwa miezi sita na uhakikishe unaendeleza jeshi hili la mapigano. Hapa kuna mkakati wa kijeshi, hapa kuna mahali pa kwenda.

Kiini cha himizo hili hapa pamoja na maneno haya yote yenye nguvu, kuwa imara na ujasiri kiko katika mstari wa saba na wa nane. Na mstari wa saba na wa nane hautaji masuala ya kijeshi hata kidogo. Kwa hivyo, hebu tuangalie mstari wa saba.

Uwe hodari na jasiri sana. Na kwa njia zingine, tunaweza kusema kwamba hii inamaanisha kuwa hodari na imara sana, ukifuatilia bila kuyumbayumba kazi ninayokupa hapa. Na kazi katika mistari hii si ya kijeshi.

Badala yake, ni nini? Uwe hodari na shujaa sana. Mstari wa saba, jihadhari kutenda sawasawa na sheria yote ambayo Musa, mtumishi wangu, alikuamuru. Inashangaza sana kwamba ujasiri au uthabiti wa Yoshua, angalau hapa, umefungamana na utii wa sheria, si kukabiliana na Wakanaani.

Jambo lililo wazi ni kwamba ikiwa anatii sheria iliyokuwa imetolewa hapo awali, Mungu atampa mafanikio katika shughuli za kijeshi anazokutana nazo. Tukiendelea na mstari wa saba, usigeuke kutoka kulia wala kushoto ili upate mafanikio mema popote uendapo. Na kisha kuendelea na aina ya kupiga mishale ya hoja hiyo hiyo, mstari wa nane, kitabu hiki cha torati kisiondoke kinywani mwako, bali utafakari juu yake mchana na usiku ili upate kuangalia kutenda sawasawa na yote yaliyoandikwa humo.

Kwa maana ndipo utakapoifanikisha njia yako. Ndipo utakapofanikiwa sana. Kwa hivyo, unaweza kufikiria, kisaikolojia, Yoshua akiwa tayari na tayari kwenda na kufikiri, hawa hapa Wakanaani wote ambao tunapaswa kuwashinda.

Na kwa namna fulani najiuliza, je, Mungu atafikia lini ushauri na mikakati ya kijeshi hapa? Na hafanyi hivyo hata kidogo. Yote ni kuwa mwaminifu kwa yale niliyowaamuru na mimi nitashughulikia mengine. Kwa njia fulani, simulizi hili hapa na

kisha sura zote za kwanza hadi tano zinanikumbusha maneno ya Yesu ambapo alisema, utafuteni kwanza ufalme wa Mungu na haki yake na mambo haya mengine yote mtaongezewa.

Kwa hivyo, ikiwa Yoshua anafanya anachopaswa kufanya, na ikiwa watu wanajiandaa, na katika sura ya tano, wanasherehekea Pasaka, wametahiriwa, na wanajiandaa kwa kazi hiyo. Ikiwa wako sawa na Mungu, basi Mungu atawapa sifa na ushindi. Hilo ni muhimu zaidi kuliko kuwa na wasiwasi kuhusu ujanja wa mkakati wa kijeshi.

Tutazungumzia katika sehemu tofauti kuhusu jinsi hii inavyolingana na mada kubwa ya uongozi wa kimungu inayorudi kwenye ufunguo wa mafanikio kwa wafalme ambao Mungu alikuwa nao. Kwa hivyo, tutarudi kwenye hili wakati mwingine. Nataka kuchukua muda na kuzungumzia suala katika mistari hii kuhusu kufanikiwa na kuwa na mafanikio mazuri.

Sura ya kwanza, mstari wa saba, mwishoni inasema, usigeuke kutoka kulia wala kushoto ili upate mafanikio mema popote uendapo, na kisha katika mstari wa nane inasema, ndipo utakapofanikisha njia yako na utakuwa na mafanikio mema. Kuna baadhi ya makundi ya Wakristo ambao wamechukua mistari kama hii hapa na kwingineko, kwa mfano Zaburi ya kwanza, wenye haki ni kama mti uliopandwa kando ya vijito vya maji na kila kitu anachofanya kitafanikiwa mahali pengine. Nao wamechukua mistari hii, ningesema, nje ya muktadha na kuifuata katika kutafsiri kwamba mfuasi wa kweli wa Bwana atafanikiwa kimwili na kimsingi anapaswa kujitahidi kupata utajiri na utajiri wa kimwili.

Na kama hufanikiwi kifedha, hauko katika mapenzi ya Mungu. Na kama unatazama hili, unaweza kuwa unalijua si hapa tu bali pia katika sehemu zingine za dunia ambazo nimegundua pia kwamba kuna aina hii ya mahubiri. Huduma za televisheni na redio na zingine zimejengwa juu ya aina hii ya kitu.

Na ningesema ni upotoshaji wa mafundisho ya Biblia. Kuna vifungu vingine vingi vinavyoelekeza pande tofauti. Na nambari moja, nambari mbili, inawakilisha kutoelewana kwa maneno hapa katika sura hii.

Kwa hivyo wacha niseme mambo machache kuhusu hilo. Nataka kuanza kwa kukukumbusha sehemu zingine za maandiko zinazotuonyesha upande tofauti wa mambo. Kwa hivyo, kwa mfano, katika Mithali 23, unaweza kuigeukia peke yako, lakini Mithali 23 mstari wa nne na wa tano unasema hivi, usijichoshe ili kupata utajiri.

Uwe na hekima ya kujizuia. Tupia macho tu kwenye utajiri. Nao wametoweka kwa sababu hakika watachipua mabawa na kuruka angani.

Utajiri ni wa muda mfupi. Na unakumbuka mfano wa Yesu kuhusu tajiri aliyejenga ghala ili kuhifadhi utajiri wake wote kisha akafa na hawezi kuubeba. Mojawapo ya mistari ninayoipenda zaidi katika maandiko, vifungu katika maandiko katika Mithali ya tatu, mstari wa saba hadi wa tisa, inasema hivi: “Mambo mawili nakuomba, Bwana, usininyime kabla sijafa.” Nambari ya kwanza, “weka uongo na uongo mbali nami.” Na nambari ya pili, “usinipe umaskini wala utajiri, bali unipe mkate wangu wa kila siku tu.”

Ombi la ajabu. Usinipe umaskini wala utajiri. Inaendelea kusema sababu ya hilo, “la sivyo ningekuwa na vingi sana nikakukana na kusema, Bwana ni nani?” Nikiwa na utajiri mwingi sana, nitajisikia nimeridhika na nimeridhika.

Miaka iliyopita, nilikuwa nikifundisha katika Shule ya Uungu ya Trinity katika eneo la Chicago na Trinity iko katika vitongoji vya kaskazini katika eneo tajiri sana. Na nilikuwa nikifundisha darasa la shule ya Jumapili katika mojawapo ya vitongoji vya kipekee. Na niligundua kwamba karibu kila mtu katika kanisa hilo hakuishi katika kitongoji hicho.

Walisafiri kutoka maeneo mengine kabisa. Na walitumbua kwamba sababu ilikuwa kwamba kila mtu katika kitongoji hicho alikuwa tajiri sana kiasi kwamba walihisi hawakuwa na haja ya dini au Mungu hata kidogo. Walikuwa mamilionea, mabilionea waliojitengenezea. Na hilo lilikuwa jambo la kusikitisha kuona.

Kwa hivyo, Mithali 30 mstari wa 9 unasema, “La sivyo, ningekuwa na vingi kupita kiasi, nikakukana na kusema, Bwana yuko wapi? Au kwa upande mwingine, ningekuwa maskini nikaiba, na hivyo nikalidharau jina la Mungu wangu.” Kwa hivyo, sala katika Mithali ni kuwa na njia ya kati, si kutamani utajiri, hakika si kushawishiwa kuiba wanapokuwa maskini sana.

Kwa hivyo hiyo ni sala yenye uwiano mzuri, ningesema. Pili, maneno hapa katika Yoshua, kufanikiwa na kuwa na mafanikio mema, yanatokea mara kadhaa katika Agano la Kale. Na yanatokea pamoja mara 50 - baadhi ya mara.

Nilifanya utafiti katika mchakato wa kuandika maoni na nikagundua kuwa maneno haya hayarejelei ustawi wa kifedha. Yanarejelea mafanikio au kufanikiwa katika juhudi za mtu karibu kila mara kwa sababu ya neema na uwepo wa Mungu. Mafanikio katika uhusiano na majirani, mafanikio katika uhusiano na Mungu.

Kwa mfano, mtumishi wa Ibrahimu katika Mwanzo 24 anapewa mafanikio na Mungu katika misheni yake ya kutafuta mke. Hatafuti pesa, anajaribu tu kupata kitu. Yusufu alifanikiwa katika nyumba ya Potifa kwa sababu Mungu alikuwa pamoja naye, neno hilo hilo lilitumika hapo.

Yeremia anazungumzia mara nyingi kuhusu waovu kutofanikiwa. Na hazungumzii fedha, bali kutofanikiwa au kufanikiwa katika nia zao mbaya. Kwa hivyo nia yao ilikuwa kufanya uovu, lakini hawakufanikiwa katika hilo.

Kwa hivyo maneno haya hayarejelei ustawi wa mali hata kidogo. Na kwa hivyo wale ambao wangejenga kile ambacho wakati mwingine huitwa injili ya ustawi au injili ya afya na utajiri, nadhani wanaijenga juu ya misingi ya uwongo. Kuelewa vibaya, kama si upotoshaji wa makusudi wa maana ya maneno haya yenyewe na pia mafundisho ya sehemu zingine za Maandiko.

Kwa hivyo, agizo la Mungu kwa Yoshua ni njia muhimu ya kuanza kitabu na huweka msingi wa mambo yajayo. Sehemu iliyobaki ya sura inamhusu Yoshua akiingiliana na makabila.